

Sygn. akt IV Pz 28/18

POSTANOWIENIE

z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń w składzie następującym:

SSO Dorota Radaszkiewicz (spr)

SSO Beata Kurowska

SSO Rafał Jerka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 kwietnia 2018 r.

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko (...) Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w B.

o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bartoszycach zawarte w wyroku tegoż Sądu z dnia 27 lutego 2018 r. w przedmiocie kosztów postępowania

postanawia:

1. **Oddalić zażalenie,**

2. **Zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

/ SSO Dorota Radaszkiewicz/ /SSO Beata Kurowska/ /SSO Rafał Jerka/

UZASADNIENIE

Postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 27 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w Bartoszycach zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3300 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że o kosztach procesu orzekł w myśl zasady odpowiedzialności za jego wynik. W ocenie Sądu I instancji powód wygrał proces, dlatego też zasadnym było zasądzenie na jego rzecz od pozwanego 3300 złotych kosztów procesu.

Pozwany zaskarżył powyższe postanowienie w części dotyczącej nałożenia na niego obowiązku zapłaty na rzecz powoda kwoty opłaty sądowej w wysokości 3 120 zł, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, to jest :

- art. 98 § 1 i 2 kpc polegające na jego błędnym zastosowaniu, w sytuacji gdy brak było podstaw do uznania pozwanego za stronę przegrywającą sprawę, a w konsekwencji brak było podstaw do zobowiązania pozwanego do zapłaty na rzecz powoda opłaty sądowej od pozwu w wysokości 3 120 zł ,

- art. 103 § 1 kpc polegającą na jego niezastosowaniu, w sytuacji gdy obowiązek uiszczenia opłaty od pozwu jest następstwem niesumiennego i niewłaściwego postępowania powoda.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie obowiązku pozwanego zwrotu na rzecz powoda W. K. opłaty od pozwu w kwocie 3 120 zł oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 45 § 1 kpc w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu.

Z tego też tytułu w przypadku wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę na czas nieokreślony pracownik może, korzystając z przysługującego mu prawa wyboru, zdecydować się na żądanie przywrócenia do pracy lub wystąpić z żądaniem odszkodowania. Choć prawo wyboru roszczenia o przywrócenie do pracy albo roszczenia o odszkodowanie z tytułu bezprawnego rozwiązania stosunku pracy należy do pracownika, to o przywróceniu do pracy lub o odszkodowaniu orzeka sąd pracy, co wymaga uprzedniego stwierdzenia, że zgłoszone przez pracownika roszczenie z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę było uzasadnione. Następnie i tylko w razie ustalenia, że uwzględnienie - wybranego przez pracownika i usprawiedliwionego - roszczenia o przywrócenie do pracy byłoby niemożliwe lub niecelowe, sąd pracy orzeka o odszkodowaniu na podstawie art. 45 § 2 k.p.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podzielił w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 lutego 2009 r., II PK 181/08, iż kodeksowe roszczenia pracownika z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę nie mają charakteru roszczeń alternatywnych w rozumieniu art. 477¹ kpc, bowiem przepis ten umożliwia sądowi uwzględnienie z urzędu innego roszczenia alternatywnego tylko wtedy, gdy wybrane przez pracownika jedno z przysługujących mu alternatywnie roszczeń okaże się nieuzasadnione. Tymczasem sąd pracy orzeka o przywróceniu do pracy albo o odszkodowaniu tylko w przypadku uznania zasadności zarzutów dotyczących bezprawności dokonanego rozwiązania umowy o pracę i zasądza jedno z tych roszczeń (odszkodowanie zamiast przywrócenia do pracy) na podstawie przepisu kodeksowego (jeśli przywrócenie do pracy jest niemożliwe lub niecelowe), bez potrzeby odwoływania się do dyspozycji art. 477¹ kpc.

Biorąc pod uwagę fakt, że w niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości – także strony pozwanej - że wypowiedzenie umowy o pracę dokonane przez pracodawcę naruszało przepisy prawa pracy, powództwo było uzasadnione. Na powyższe nie ma żadnego wpływu fakt, iż Sąd I instancji biorąc pod uwagę nastawienie pracodawcy, a w szczególności okoliczności, że pozwany nie widział możliwości współpracy z powodem, stwierdził, że przywrócenie powoda do pracy jest niecelowe. Jak już wskazano, uznanie powództwa za uzasadnione wynika z oceny zasadności zarzutów dotyczących bezprawności dokonanego rozwiązania umowy o pracę, natomiast zasądzone roszczenie wynika z oceny sądu, czy w konkretnej sprawie spełnione są przesłanki zastosowania art. 45 § 2 kp (m.in. konieczność ponownego rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy, możliwość odrodzenia się sytuacji konfliktowej w zakładzie pracy, pozbawienie pracownika okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia pewnych uprawnień itp.). Powyższe okoliczności nie stanowią jednak o zasadności powództwa, dlatego też brak jest podstaw do oceny, że Sąd I instancji zasądzając koszty procesu wadliwie zastosował art. 98 § 1 i 2 kpc.

W ocenie Sądu nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 103 § 1 kpc. Przepis ten stanowi, że niezależnie od wyniku sprawy sąd może włożyć na stronę lub interwenienta obowiązek zwrotu kosztów, wywołanych ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem. Powołana norma stanowi

wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu poprzez to, że musi być wykładana ściśle wymaga istnienia winy kwalifikowanej w postaci niesumienności lub oczywiście niewłaściwego postępowania w toku procesu (por. orzeczenie SN z dnia 21 sierpnia 1954 r. II CZ 80/54 Nowe Prawo 1955/3 str. 112). W ocenie Sądu II instancji taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca. Jak już wyjaśniono, w sytuacji naruszenia przez pracodawcę przepisów prawa pracy w zakresie wypowiedzania umów o pracę, pracownik może żądać przywrócenia do pracy lub wypłaty odszkodowania. Sam fakt, iż w wypowiedzeniu pozwany wskazał jako jedną z przyczyn wypowiedzenia umowy utratę zaufania do pracownika nie oznacza samo w sobie, że zaistniały przesłanki do samodzielnego zastosowania przez pracownika art. 45 § 2 kp. Jedną z podstawowych okoliczności, które są badane przez Sąd w sytuacji wniesienia powództwa o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę jest ocena, czy przyczyna wskazana w wypowiedzeniu ma rzeczywisty charakter. A zatem dopiero postępowanie prowadzone przez Sąd I instancji pozwala na ocenę, że w konkretnej sprawie zaistniały przesłanki uzasadniające zastosowanie art. 45 § 2 kp. Przypomnieć należy, że orzeczenie o roszczeniu innym, niż dochodzone przez pracownika jest wyjątkiem od reguły związania sądu żądaniem pozwu. W rezultacie przepis art. 45 § 2 kp należy interpretować ściśle. Jak na to zwraca uwagę Sąd Najwyższy, ocena w tym zakresie powinna zmierzać do wyjaśnienia, na ile w świetle okoliczności konkretnej sprawy restytucja rozwiązanego - w drodze wypowiedzenia umowy - stosunku pracy jest realna i czy reaktywowany w wyniku wyroku sądowego stosunek pracy ma szanse na prawidłowe funkcjonowanie (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r., II PK 276/10). Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela to stanowisko. Oznacza to, że w istocie zasądzenie odszkodowania w związku z wadliwym wypowiedzeniem umowy o pracę winno mieć wyjątkowy charakter, znajdując oparcie w ustalonych okolicznościach sprawy. Co więcej, brak jest podstaw do oceny, że powód celowo działając niesumiennie wywołał koszty. Nie może budzić bowiem wątpliwości, że kwestionując zasadność wypowiedzenia umowy o pracę – w tym przyczyn tam wskazanych - miał on prawo żądać przywrócenia do pracy. Podnieść w tym miejscu należy, że powód żądał uznania za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, a dopiero w sytuacji upływu okresu wypowiedzenia - wnosił o przywrócenie do pracy. Powyższe nie pozwala na ocenę, że wolą powoda nie było dalsze świadczenie pracy na rzecz pozwanego. O powyższym nie świadczy także fakt, iż powód w trakcie postępowania znalazł inną pracę. Gdyby rzeczywiście zamiarem powoda było uzyskanie wysokich sum pieniężnych, żądałby ich twierdząc, że w sprawie zaistniały okoliczności wskazujące na powstanie roszczeń odszkodowawczych na podstawie ogólnych przepisów odpowiedzialności kontraktowej lub deliktowej (por. Wyrok TK z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05). Podsumowując w niniejszej sprawie brak jest podstaw do oceny, że zasądzone koszty są wynikiem niesumiennego lub oczywiście niewłaściwego postępowania powoda.

W sprawie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach płacy w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę na czas nieokreślony w tej części podstawą prawną określenia wartości przedmiotu sporu jest art. 23¹ kpc (por. postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2006 r., III PZ 14/05, OSNP 2007, nr 1–2, poz. 18). Powód zatem prawidłowo określił wartość przedmiotu sporu oraz dokonał stosownej opłaty.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc zażalenie oddalił.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd orzekł na zasadzie art. 98 § 1 kpc w związku z § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

/SSO Beata Kurowska/ /SSO Rafał Jerka/ /SSO Dorota Radaszkiewicz/